

Samenvatting in het Nederlands (Summary in Dutch)

IJsland is gedurende vier decennia lid geweest van de Europese Vrijhandelszone (EFTA) en gedurende 16 jaar van de Europese Economische Ruimte (EEA), maar tot voor kort is over lidmaatschap van de Europese Unie (EU) nooit serieus gedebatteerd in de IJslandse politiek. De EEA kan worden gezien als een geassocieerd lidmaatschap van de EU. Onder de huidige regeling neemt IJsland deel in het vrije verkeer van kapitaal, arbeid, diensten en industriële goederen van de EU, terwijl er wordt samengewerkt op het gebied van concurrentiebeleid, regelingen voor staatssteun, sociaal beleid, consumentenbescherming, milieu, samenwerking in onderzoek, onderwijs, toerisme, de audiovisuele sector en civiele bescherming. Echter, IJsland neemt niet deel aan de gemeenschappelijke EU visserijbeleid, noch aan het gemeenschappelijke landbouwbeleid, de Economische en Monetaire Unie (EMU) en de douane unie.

Deze dissertatie analyseert de consequenties van een volledig EU lidmaatschap voor de IJslandse politieke economie. Het geeft een overzicht van de EU, de EFTA en de EEA, met een uitputtende discussie van die aspecten van de EU die niet worden afgedekt door de EFTA overeenkomst. Specifieke aandacht wordt gegeven aan de consequenties van deelname aan de EMU en het gemeenschappelijke landbouw- en visserijbeleid. De redenen voor de aanzienlijke economische steun aan de landbouwsector worden bediscussieerd. De studie laat ook zien dat er manieren zijn om de meest negatieve effecten van het gemeenschappelijke visserijbeleid op het IJslandse EU-lidmaatschap te vermijden.

De uitkomsten volgen uit een kosten-baten analyse en tellen de verschillende effecten van EU-lidmaatschap bij elkaar op. De belangrijkste resultaten zijn: (1) de IJslandse schatkist zal meer middelen bijdragen aan de EU financiering dan dat er direct terugkomen, (2) de effecten van het toetreden tot de EU douane unie zijn relatief klein want de EEA is al een vrijhandelszone, (3) IJsland is op dit moment niet in een positie om zich aan te sluiten bij de EMU, maar de effecten zullen zeer positief zijn zodra dat wel het geval zal zijn, (4) het gemeenschappelijke landbouwbeleid zal leiden tot lagere voedselprijzen en tegelijkertijd de onvermijdelijke hervorming van de landbouwsector afdwingen en, tenslotte, (5) deelname aan het gemeenschappelijke visserijbeleid is alleen acceptabel als er garanties tegen overbevissing in het toetredingsverdrag komen. Aannemende dat er overeenstemming is over de bescherming van de visstand, zullen de lange termijn voordelen van EU lidmaatschap de kosten overstijgen, waarbij het bruto binnenlandse product naar schatting 6-7% hoger zal uitkomen dan wanneer IJsland buiten de EU blijft. Deze relatieve toename zal niet direct plaatsvinden, maar een aantal jaren in beslag nemen. De beslissing om tot de EU toe te treden is uiteindelijk een politieke keuze en dit proefschrift probeert er toe bij te dragen dat deze keuze zo gefundeerd mogelijk zal zijn.